

København, den 4. oktober 2016

**Høringssvar vedrørende udkast til forslag til lov om ændring af lov om psykologer m.v.
(Offentliggørelse af tilsynssager på psykologområdet, adgang for Psykolognævnet til at give påbud, ændring af Psykolognævnets sammensætning m.v.)**

Dansk Psykolog Forenings Selskab for Børnesagkyndige har læst forslaget til lov om ændring af lov om psykologer m.v., herunder om revision af Psykolognævnets sammensætning, tilsynsopgaver m.v.

Langt størsteparten af de sager, der behandles i Psykolognævnet, vedrører børnesagkyndige undersøgelser for domstole eller Statsforvaltningen eller forældrekompetenceundersøgelser for kommunerne. Således er det i meget høj grad de børnesagkyndiges fagområde, som Psykolognævnets praksis vedrører.

Her er vores bemærkninger:

Psykolognævnets sammensætning

Vedrørende forslag til ændringer i Psykolognævnets sammensætning noterer Dansk Psykolog Forenings Selskab for Børnesagkyndige sig med tilfredshed, at man samtidig med en reduktion af det samlede antal nævnsmedlemmer bibeholder Dansk Psykolog Forenings to medlemmer. Ligeledes med tilfredshed noterer vi os forslaget om, at de beskikkede medlemmer kun kan udpeges for maksimalt to fireårs perioder (ny § 17, stk. 5).

Vi finder det beklageligt, at der fortsat vil være et flertal af ikke-fagkyndige medlemmer.

Kriterierne for kritik og alvorlig kritik

Dansk Psykolog Forenings Selskab for Børnesagkyndige har særligt bemærkninger til det nye underpunkt i lovens kapitel om nævnets tilsyn og tilsynsforanstaltninger, § 2c Kritik:

Vi bemærker, at det er kommet ind i lovteksten, at Psykolognævnet kan udtale kritik hhv. alvorlig kritik. Vi er dog alvorligt bekymret for, at en manglende – offentlig tilgængelig – operationalisering af kriterierne for alvorlig kritik og kritik gør det umuligt for autoriserede psykologer at orientere sig om præmisserne for kritikafgørelser. Præmisserne for kritikafgørelser fremgår i lovudkast og bemærkninger hverken konkretiseret i relation til § 2c eller de uændrede §§ 12 og 16 om psykologens omhu, samvittighedsfuldhed og uhildethed. De anonymiserede eksempler fra hidtidig praksis giver ikke de klare retningslinjer, som kunne ønskes.

Vores opfordring er derfor: Psykolognævnet bør fastsætte og offentliggøre regler for etik og psykologfagligt arbejde, således at man som autoriseret psykolog er klar over, hvilke forhold

Psykolognævnet vægter, det vil sige, hvad man bedømmes på og kan få kritik eller alvorlig kritik for.

Vi er gennem nævnets praksis blevet klar over, at nævnet eksempelvis stiller krav om, at en undersøgelses opdrag fremgår af erklæringen, at der i erklæringen anføres anvendte akter, at erklæringen gennemgås med parterne og at der i erklæringen er en tydelig adskillelse af beskrivelser og vurderinger m.v. Det fremgår imidlertid ingen steder, at disse forhold er et krav, hvorved psykologer ikke kan vide, hvornår de laver fejl og hvad der kan udløse kritik og alvorlig kritik.

Vi er naturligvis i særlig grad bekymrede over, at det ikke fremgår, hvad kriterierne er for at udtale alvorlig kritik, som ud fra lovforslaget fremover medfører offentliggørelse med navns nævnelse. En sådan offentliggørelse må anses som en betydelig sanktion, som kan få stor betydning for psykologens mulighed for fortsat at drive sin selvstændige virksomhed.

Nedsættelse af arbejdsgruppe

Dansk Psykolog Forenings Selskab for Børnesagkyndige er opmærksomme på, at en operationalisering af kriterierne for kritik og alvorlig kritik ikke anses for oplagte elementer i selve lovteksten. Derfor anbefaler vi, at ministeriet i forlængelse af revisionen af loven nedsætter en arbejdsgruppe, der får til opgave at formulere kriterierne for de faglige og etiske forhold, nævnet bedømmer psykologens virke ud fra. Dansk Psykolog Forenings Selskab for Børnesagkyndige stiller sig meget gerne til disposition for et sådant initiativ.

Psykologfaglig bistand i Psykolognævnets sekretariat

Med lovforslagets intentioner om, at nævnet i forbindelse med alvorlig kritik supplerende skal udtale sig om kritikens betydning for det i sagen omhandlede arbejde, bevæger Psykolognævnet sig for alvor ind i stillingtagen til og vurdering af den egentlige psykologfaglige substans. Her anser Dansk Psykolog Forenings Selskab for Børnesagkyndige det for et ufravigeligt krav, at der medvirker psykologfaglig bistand i sekretariatet, som laver indstillinger i sagerne. Sekretariatet består i dag alene af jurister. Man må være opmærksom på, at Psykolognævnet ikke besidder tilstrækkelig psykologfaglig indsigt til at foretage egentlig faglig vurdering og efterprøvelse af psykologfaglig standard og validitet i de tilsynssager, man behandler.

Oplysning og høring i tilsynssag

Vedrørende processen med oplysning af og høring i en tilsynssag (§ 2b) og nævnets sanktionsmuligheder (særligt § 2c om kritik):

Det giver for Dansk Psykolog Forenings Selskab for Børnesagkyndige anledning til bekymring, hvis Psykolognævnet fortsat vil kunne træffe afgørelse i sager og give kritik af forhold, som nævnet i kraft af tilsynsfunktionen selv tager op, uden at psykologen er blevet hørt. Vi er af den opfattelse, som også Folketingets Ombudsmand har tilkendegivet, at man jf. Forvaltningslovens regler om høringspligt har pligt til at foretage en høring af psykologen – også om de punkter, Psykolognævnet selv finder anledning til at vurdere.

Ligeledes finder vi det afgørende, at Psykolognævnets afgørelser er konkret underbyggede med udførlige begrundelser for kritik og alvorlig kritik, således at præmisserne står klare også for psykologen, der kan vejledes heraf.

Dog bør det være sådan, at de mere udførlige og vejledende bemærkninger til psykologen alene tilgår pågældende indklagede psykolog og ikke tilsendes en klager, som ikke er part i andre dele af sagen, end i det konkret påklagede.

De særlige forhold ved det børnesagkyndige område

Psykologer, der fungerer som børnesagkyndige for domstolene og Statsforvaltningen, arbejder i et følelsesmæssigt "minefelt", hvor de udsættes for trusler, udhængning på internettet, politianmeldelser og ikke mindst klager.

I de børnesagkyndige sager vil der altid være én forælderpart, der ikke får afgjort sin forældreansvarssag til egen fordel. Denne forælderpart vælger ikke sjældent som en naturlig del af sagsforløbet, ofte støttet af en advokat, at klage over psykologen til Psykolognævnet. Presset på de børnesagkyndige psykologer kan derfor kun beskrives som meget stort.

De børnesagkyndige psykologer ønsker naturligvis at levere et arbejde af høj kvalitet. Og som allerede nævnt er behovet for en operationalisering af kriterierne for kritik og ikke mindst alvorlig kritik derfor afgørende. Vi har i Danmark haft tradition for at skele til de øvrige nordiske lande, når der skulle foretages ændringer på det familieretlige område. Vi vil anbefale, at man i lighed med, hvad der er praksis i Norge, får en kommission bestående af psykologer og psykiatere, som gennemgår samtlige erklæringer, som ligger til grund for en juridisk afgørelse på børneområdet med henblik på at godkende eller afvise dem (jf. den norske *sivilrettsforvaltning, Barnesakkyndig kommisjon*). Herved sikrer man en høj faglig standard i alle sager til gavn for kommuner, domstole, statsforvaltninger og ikke mindst de børn og forældre afgørelsen vedrører.

Med venlig hilsen

f/ Dansk Psykolog Forenings Selskab for Børnesagkyndige

Michael Kaster
Formand